

Prof. dr hab. inż. Jerzy J. Sobczak dyrektor Instytutu Odlewnictwa

Jak spłoty się Pana losy kariery naukowej z pracą w Instytucie?

Moją przygodę naukową z krakowskim Instytutem Odlewnictwa rozpocząłem już w 1978 roku w Zakładzie Stopów Metali Nieżelaznych. Było to podówczas idealne miejsce dla prowadzenia badań oraz rozwoju naukowego w obszarze moich zainteresowań – syntezie stopów i specjalnych sposobach odlewania, a od 1989 roku, w którym zostałem kierownikiem Pracowni Stopów Lekkich – teorii i praktyce kompozytów metalowych. W latach 2002-2007 byłem asystentem ds. naukowo-badawczych. Równolegle prowadziłem seminaria, zajęcia praktyczne i wykłady jako visiting professor University of Wisconsin w Milwaukee (1994-2000) a w późniejszym okresie również z innymi instytucjami naukowo-badawczymi w USA. W okresie 2004-2007 pełniłem z wyboru zaszczytną funkcję Przewodniczącego Rady Naukowej Instytutu Odlewnictwa. Na stanowisko Dyrektora Instytutu zostałem powołany w 2007 roku i kieruję pracami tej jednostki nieprzerwanie do dnia dzisiejszego. Z nadania Instytutu działam także w gremiach Polskiej Akademii Nauk, Stowarzyszeniu Technicznym Odlewników Polskich (jako wiceprezes) oraz Radzie Głównej Instytutów Badawczych, gdzie kieruję m.in. pracami Komisji Polityki Naukowej.

Co uważa Pan za największe osiągnięcie instytutu w ostatnich latach?

Typując najważniejsze osiągnięcia mojej jednostki muszę zacząć od rezultatów parametryzacji jednostek naukowych. W wyniku ewaluacji przeprowadzonej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego za okres 2009-2012, Instytut Odlewnictwa

LAUREAT
HONOROWEGO WYROZNIENIA
PIRAMIDY SOLIDNOŚCI

uzyskał w 2013 roku prestiżową kategorię A. To niezwykle istotne, bo nowe zasady oceny obejmują całokształt dorobku jednostki oraz poszczególnych pracowników naukowych.

Następnie muszę wspomnieć o stabilnej sytuacji finansowej Instytutu, która jest gwarantem spokojnego prowadzenia prac badawczych i rozwojowych przez naszą kadre. Wynik finansowy instytutu w trudnych realiach recesji i globalnego kryzysu gospodarczego jest więcej niż zadowalający.

Sytuacja ta, to w dużej mierze zasługa projektów przyznanych Instytutowi Odlewnictwa na realizację badań naukowych oraz prac rozwojowych przez m.in. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, NCBR oraz NCN. Cieszy szczególnie ta ostatnia grupa, gdyż obejmuje badania podstawowe, które nie są domeną instytutów badawczych, a potwierdzają interdyscyplinarny i wszechstronny potencjał mojej jednostki. Jednak spośród wszystkich projektów najbardziej nobilituje nas współpraca z Europejską Agencją Kosmiczną, która wyłoniła instytut do realizacji projektu New generation light-weight materials for advanced space applications.

Sukcesy instytutu uzupełnia bogata i intensywna współpraca z partnerami naukowymi oraz przemysłowymi. Odbywa się ona na płaszczyźnie krajowej oraz międzynarodowej. Na tym drugim polu,

działania prowadzone w ramach umów

bilateralnych i wielostronnych, gwarantują rozpoznawalność Instytutu Odlewnictwa w wymiarze europejskim oraz światowym, jako wiodącej jednostki naukowej, podejmującej w swoich pracach zagadnienia współczesnego odlewnictwa. W tym miejscu wymienię tylko naszych najważniejszych, strategicznych partnerów międzynarodowych: Agencję NASA; Agencję ESA; niemieckie Towarzystwo Fraunhofera; amerykańskie jednostki naukowe, takie jak: Oak Ridge National Laboratory, University of Wisconsin-Milwaukee, University of Wisconsin-Stout, Lawrence Berkeley National Laboratory, Energy Industries of Ohio z Cleveland, wreszcie takich partnerów przemysłowych, jak: General Electric Energy, Woodward, Lockheed-Martin, Volvo, Toyotę oraz Rolls-Royce.

Muszę wspomnieć także o budowie infrastruktury badawczej na miarę XXI wieku, której wymiernym sukcesem jest wpisanie Instytutu na Polską Mapę Drogową Infrastruktury Badawczej oraz przyjęcie przez Radę Naukową mojej jednostki Wieloletniego Programu Badawczego na lata 2014-2020.

Nie sposób nie wymienić tutaj działalności Małopolskiego Centrum Innowacyjnych Technologii i Materiałów (MCITiM), historycznego wręcz konsorcjum, powołanego w 2008 roku w Instytucie Odlewnictwa we współdzieleniu Instytutu Metali Nieżelaznych Oddział Metali Lekkich w Skawinie, Instytutu Zaawansowanych Technologii Wytwarzania w Krakowie oraz Instytutu Metalurgii i Inżynierii Materiałowej im. A. Krupkowskiego PAN w Krakowie, powołanego w celu integracji czołowych jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych w obszarze inżynierii materiałowej w Małopolsce oraz współpracy w zakresie rozwoju innowacyjnych technologii materiałowych, ich rozpowszechniania oraz wdrażania do przemysłu. Działania podjęte przez MCITiM w zakresie opracowania, badań i wdrażania innowacyjnych materiałów i technologii w istotnym stopniu przyczyniły się do uzyskania europejskiego, a niekiedy wręcz

światowego poziomu badawczo-technologicznego w jednostkach konsorcjantów, w tym oczywiście Instytucie Odlewnictwa.

Jaka jest Pana recepta na połączenie rozwoju badań naukowych z prowadzeniem solidnego biznesu?

To oczywiście skomplikowane i wielowymiarowe zagadnienie, ale streszczę je tak: u podłoża takowej recepty leży uświadomienie sobie konkurencyjnego charakteru prowadzonych badań naukowych w realiach zglobalizowanej gospodarki rynkowej opartej na wiedzy, ukierunkowanie tych badań na kreowanie innowacyjności, zaufanie do potencjału intelektualnego, doświadczenia i motywacji moich pracowników, zapewnienie im swobody w realizacji własnych pomysłów oraz optymalnych warunków zarówno w dostępie do najnowszej aparatury, kontaktów z wiarygodnymi partnerami prze-

mysłowymi, głębiej i dosadnie rozumiejącymi znaczenie inwestowania w naukę i wreszcie wymóg godziwego wynagrodzenia, co określam mianem „europeizacji zarobków”.

Jaka jest Pana wizja rozwoju instytutu?

Ten rozwój uwarunkowany jest trafnym doбором tematyki prowadzonych badań naukowych oraz realizowanych w konsekwencji projektów. Dlatego przedmiotem naszego szczególnego zainteresowania w obszarze prowadzonych prac badawczych i rozwojowych o proveniencji teoretycznej winna być dzisiaj fizyka i chemia stanu ciekłego. Opracowywane projekty muszą podejmować zagadnienia zachowania się cieczy, w tym niemetalowych w warunkach wysokich temperatur i ciśnień. Konieczne będzie zatem profilowanie przyszłych działań jednostki w kierunku zwiększenia aktywności naukowej na polu

zaawansowanych badań wysokotemperaturowych.

Z kolei zaawansowane badania materiałowe muszą uwzględniać oczekiwania naszych partnerów przemysłowych. Odpowiadając na nie oczekiwaniymi rozwiązaniami, możemy potwierdzić unikalną rolę nie tylko Instytutu Odlewnictwa, ale instytutów badawczych w ogóle, które przez przemysł postrzegane są jako jeden z najbardziej wiarygodnych partnerów (zgodnie z założeniami Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój dystansujemy w rankingu tego zaufania pozostałe filary nauki polskiej – uczelnie oraz jednostki PAN).

Tak ambitne kierunki postępu prac nie są możliwe do realizacji bez zintensyfikowania współpracy z poważnymi i solidnymi partnerami ze sfery nauki i praktyki, zarówno krajowymi jak i zagranicznymi, zwłaszcza z obszaru metalurgii ciekłofazowej.

LAUREACI PRESTIŻOWEGO CERTYFIKATU SOLIDNA FIRMA

(W PROGRAMIE PO RAZ DRUGI)

PARADOWSCY
AMP S. J.

ul. K. Jagiellończyka 1
02-496 Warszawa
woj. mazowieckie
www.amp.eu

przemysł ciężki, maszyny

ZAKŁAD DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO
W POZNANIU

ul. Jeleniogórska 4/6
60-179 Poznań
woj. wielkopolskie
www.zdz.com.pl

usługi

SPECJALISTYCZNE LABORATORIUM
BADAWCZE ITA-TEST S.C.
MAŁGORZATA CZAJKIEWICZ,
IRENA KRUSZELNICKA-SZAPAŁAS

ul. Obozowa 82A
01-434 Warszawa
woj. mazowieckie
www.itatest.pl

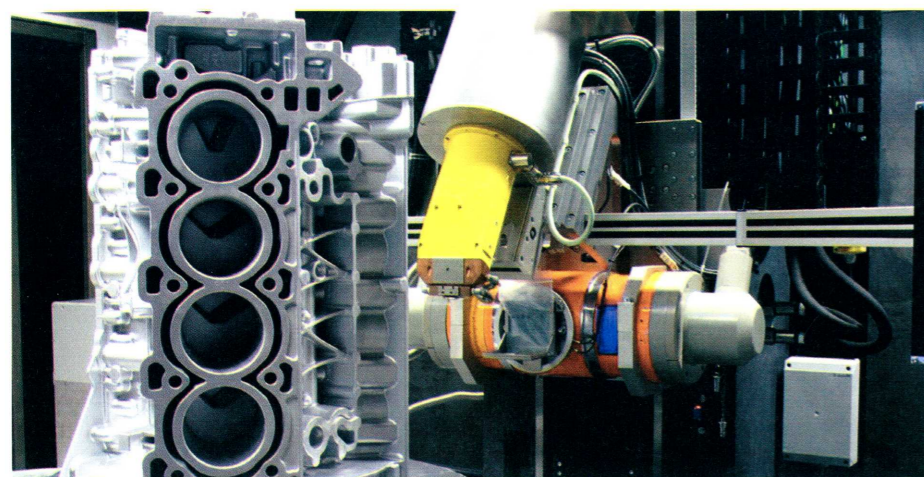
branża chemiczna

ZAKŁAD WODOCIĄGÓW
I KANALIZACJI SP. Z O.O.

ul. 1 Maja 8
47-400 Racibórz
Śląskie
www.zwik-rac.com.pl

wodociągi

Stanowisko do badań nieniszczących metodą tomografii komputerowej